

STANISŁAW STOBIECKI

INSTYTUT OCHRONY ROŚLIN – PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

ODDZIAŁ SOŚNICOWICE

ul. Gliwicka 29, 44-153 SOŚNICOWICE

tel. (32) 238 75 84, fax. (32) 238 75 03

e-mail: stocki@ior.gliwice.pl web: www.ior.gliwice.pl

**STUDIA PODYPLOMOWE INSTYTUTU OCHRONY ROŚLIN – PIB
W ZAKRESIE INTEGROWANEJ OCHRONY ROŚLIN W INTEGROWANEJ
I EKOLOGICZNEJ PRODUKCJI ROŚLIN**

**PODSTAWY TEORETYCZNE I PRAKTYCZNE
ŁĄCZNEGO STOSOWANIA AGROCHEMIKALIÓW –
– MIESZANINY ZBIORNIKOWE, OGÓLNE ZASADY
SPORZĄDZANIA I BEZPIECZEŃSTWA**

SKŁAD OSOBOWY I STRUKTURA ORGANIZACYJNA

Stan osobowy:	47
prof. nadzw. IOR-PIB	1
adiunkt:	7
asystent:	5
pracownik inż.-techn. i bad.-techn.:	14
st. technik:	8
sam. księgowy, referent:	4
robotnik:	8

RODZAJE DZIAŁALNOŚCI

- ❑ **statutowa** – naukowe podstawy programów ochrony roślin, analityki i rozpoznawanie skażeń pestycydowych

- ❑ **kontrolna** – monitoringi:
  - jakości środków ochrony roślin
  - pozostałości w materiale roślinnym
  - sprzedaży i zużycia środków ochrony roślin(w ramach Programu Wieloletniego)

- ❑ **techniczna** – badanie jakości, badania skuteczności, gospodarka odpadami, ekspertyzy i wdrożenia w ochronie roślin, analizy chemiczne
(działalność komercyjna)

KODEKSY DOBRYCH PRAKTYK

- ❑ nie są to normy narzucane w drodze ustawowej
- ❑ budowanie świadomości i odpowiedzialności oraz właściwych podstaw
- ❑ informowanie co jest dozwolone lub zabronione
- ❑ propagowanie zrównoważonego rolnictwa i zrównoważonej ochrony roślin

KODEKS DOBREJ PRAKTYKI ROLNICZEJ

PRZEWODNIK DOBREJ PRAKTYKI OCHRONY ROŚLIN

KODEKS DOBREJ PRAKTYKI ORGANIZACJI OCHRONY ROŚLIN

Istotą zrównoważonego rolnictwa jest powiązanie szybkiego postępu i rozwoju rolnictwa wraz ze wzrostem jakości życia na wsi z poprawą środowiska przyrodniczego mierzonego obiektywami wskaźnikami.

Głęboko humanistyczne przesłanie skierowane do następnych pokoleń –
– stymulator postępu.

KODEKS DOBREJ PRAKTYKI ROLNICZEJ

Opracowanie: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

- prawo chroniące środowisko w obszarze rolnictwa
- urządzenie i zarządzanie gospodarstwem w rolnictwie zrównoważonym
- ochrona wód
- ochrona gruntów rolnych
- ochrona powietrza
- ochrona krajobrazu

PRZEWODNIK DOBREJ PRAKTYKI OCHRONY ROŚLIN (IOR-PIB)

- optymalne działania praktyczne w ochronie roślin**
- uwzględnienie programów ochrony poszczególnych upraw**
- przygotowanie standardowych zaleceń ogólnych**
- zwrócenie uwagi na skuteczność**
- podkreślenie bezpieczeństwa dla użytkowników ś.o.r. konsumentów i środowiska**

KODEKS DOBREJ PRAKTYKI ORGANIZACJI OCHRONY ROŚLIN

(d. Instytut Sadownictwa i Kwiaciarnictwa)

- transport
- magazynowanie
- czynności przed zabiegiem ochronnym
- wykonanie zabiegów ochronnych
- czynności po zabiegu
- zagospodarowanie pozostałości (NIE PRODUKOWAĆ ODPADÓW)

PARADYGMAT OCHRONY ROŚLIN

- ❑ zbiór pojęć teorii i działań tworzących podstawy naukowe ochrony roślin
- ❑ spójny logicznie i pojęciowo
- ❑ prostota – tylko najważniejsze niezbędne elementy
- ❑ możliwość tworzenia teorii szczegółowych

**ŁĄCZNE STOSOWANIE AGROCHEMIKALIÓW
(1995 IOR Instr. Wdroż.)**

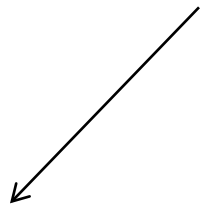
ELEMENT TECHNOLOGII = RACJONALNA TECHNIKA

„TANK – MIX” – proces łącznego stosowania ś.o.r. lub ś.o.r. + nawozy

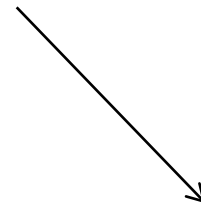

mieszanie w zbiorniku opryskiwacza

UZASADNIENIE: techniczne, ekonomiczne

- zmniejszenie liczby wyjazdów w pole
- mniejsze ugniatanie gleby i roślin
- wykorzystanie sprzyjającej pogody

- lepsza organizacja pracy
- oszczędności materiałów:
woda, olej (do 40%)
- oszczędność robocizny (do 30%)

MOŻLIWOŚĆ WYLICZENIA ZYSKÓW PRZY STOSOWANIU TANK - MIX

PRZYKŁAD

(za: „ŁĄCZNE STOSOWANIE AGROCHEMIKALIÓW”,
wydawnictwo Instytutu Ochrony Roślin, Poznań 2002,
Praca zbiorowa pod redakcją
prof. dr hab. Stefana Pruszyńskiego
i dr hab. Marka Mrówczyńskiego)

STOSOWANIE AGROCHEMIKALIÓW W PSZENICY OZIMEJ

Faza rozwojowa rośliny	Metoda:	
	tradycyjna	łączna
krzewienie	☐ 1 zabieg herbicydowy ☐ dokarmianie dolistne	☐ 1 zabieg: herbicyd + nawóz
do dojrzałości młecznicy (pomijając okres kwitnienia roślin)	☐ 1 zabieg fungicydowy ☐ 1 zabieg insektydowy – dokarmianie dolistne	☐ 1 zabieg: fungicyd + insektyd + nawóz

Całkowity koszt ochrony:

- metoda tradycyjna ~ 450 zł/ha
- metoda łączna ~ 320 zł/ha

STOSOWANIE AGROCHEMIKALIÓW W RZEPAKU OZIMYM

Faza rozwojowa rośliny	Metoda:	
	tradycyjna	łączna
wiosna po rozpoczęciu wegetacji	☐ 1 zabieg insektydowy ☐ 1 zabieg herbicydowy ☐ dokarmianie dolistne	☐ 1 zabieg: insektycyd + herbicyd + nawóz
od zwartego do luźnego kwiatostanu	☐ 1 zabieg insektydowy ☐ dokarmianie dolistne	☐ 1 zabieg: insektycyd + nawóz

Całkowity koszt ochrony:

- metoda tradycyjna ~ 378 zł/ha
- metoda łączna ~ 246 zł/ha

TECHNICZNE UWARUNKOWANIA – – ARGUMENTY ZA ŁĄCZNYM STOSOWANIEM

- duża liczba środków ochrony roślin**
- szerokie wprowadzenie nawozów płynnych i do dolistnego dokarmiania**
- dzielenie dawek ś.o.r. i nawozów**
- pokrywanie się terminów zwalczania agrofagów z dolistnym dokarmianiem**
- poszukiwanie oszczędnych technologii (paliwo 40%, robocizna 30%)**
- lepsza organizacja pracy przy spiętrzaniu się prac polowych**
- mniej wyjazdów w pole – mniej uszkodzeń**

NIEBEZPIECZEŃSTWA

MIESZANIE różnych składników jest zawsze NIEBEZPIECZNE!

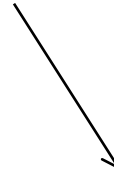
„własne” eksperymenty bez dokładnych badań mogą doprowadzić do:

- strat spowodowanych uszkodzeniem roślin**
- pogorszenia skuteczności**
- trudności w wykonaniu zabiegu (np. zatykanie dysz opryskiwacza)**

PRZYCZYNY NIEPRAWIDŁOWOŚCI

- ❑ niezgodność chemiczna
- ❑ niezgodność fizykochemiczna
- ❑ przyczyny zewnętrzne

twardość wody

**za niska
temperatura**

**zła kolejność
mieszania**

PODSTAWA TANK-MIX

**NAWET ZNANE I DOBRZE PRZEBADANE MIESZANINY
MOGĄ PRZY SPLOCIE NIEKORZYSTNYCH WARUNKÓW
(środowiskowych, klimatycznych i technicznych)
SPOWODOWAĆ NEGATYWNE EFEKTY
(nieskuteczność, poparzenia roślin)**

KONIECZNA DUŻA OSTROŻNOŚĆ!!!

ZAKRES BADAŃ

KONIECZNE badania obejmować muszą:

- opracowywanie propozycji mieszanin agrochemikaliów dla poszczególnych upraw z uwzględnieniem „popularności” i uniwersalności środków ochrony roślin i pokrywania się terminów zabiegów,**
- testowanie zgodności fizykochemicznej wytypowanych mieszanin,**
- sprawdzanie fitotoksyczności na wrażliwych roślinach testowych,**
- badanie, w niektórych przypadkach, skuteczności kombinacji agrochemikaliów w warunkach ścisłych doświadczeń poletkowych lub w doświadczeniach łanowych.**

BADANIE ZGODNOŚCI FIZYKOCHEMICZNEJ

- empiryczne testowanie parametrów
- nie wnika się w mechanizm (zmiennosc składu)
- doświadczenie eksperymentatora

testowane parametry jakościowe:

- trwałość zawiesiny wodnej
- trwałość emulsji wodnej
- jakość roztworu wodnego
- pH
- trwałość piany

Stężenie zalecane (maksymalne) i podwójne

Obserwacja zmian w czasie

TRWAŁOŚĆ ZAWIESINY

- WP** (proszek do sporządzania zawiesiny wodnej)
- WG** (granule do sporządzania zawiesiny wodnej)
- SC** (koncentrat w postaci stężonej zawiesiny)
- CS** (zawiesina kapsuł)
- SE** (zawiesino-emulsja)
- DC** (koncentrat dyspergujący)

oznaczanie metodą wagową zawiesiny sporządzonej na standardowej wodzie o określonej twardości (wg PN-1997)

TRWAŁOŚĆ ZAWIESINY

EFEKTY NEGATYWNE

- aglomeracja cząstek
- flokulacja (kłaczkki, grudki)
- opadanie cząstek
- przejaśnienia zawiesiny (niejednorodność)

$t_z > 70\%$,
dla mieszanin: $t_z > 50\%$

TRWAŁOŚĆ EMULSJI

- EC** (koncentrat do sporządzania emulsji wodnej)
- EW** (emulsja olej w wodzie)
- SE** (zawiesino-emulsja)
- EO** (emulsja woda w oleju)

**emulsję sporządza się na standardowej wodzie
o określonej twardości (wg PN-1998)**

badanie: spontaniczności
trwałości po 0,5 – 2,0 – 24 godz.
reemulgowanie

TRWAŁOŚĆ EMULSJI – EFEKTY NEGATYWNE

- brak jednorodności, przejaśnienia
- wydzielanie się oleju, śmietanki, osadu
- zagęszczanie na dnie lub na górze cylindra
- „zważenie” emulsji

JAKOŚĆ ROZTWORU

- SP** (proszek rozpuszczalny w wodzie)
- SG** (granule rozpuszczalne w wodzie)
- SL** (koncentrat rozpuszczalny)

ocena wizualna jakości roztworu w ciągu 12 godzin

- jednorodność**
- brak zmian w wyglądzie**
- obserwacja ewentualnego osadu**

pH MIESZANINY

najlepiej ~ 7.0

- badanie pH pojedynczych składników (roztworów)
- badanie pH po zmieszaniu → zmiana do 2 jednostek pH

do przyjęcia zakres pH mieszaniny 4-9

TRWAŁOŚĆ PIANY

wg PN-1985

specjalny cylinder, stęż. zalecane i x 2, standardowa woda

wykonanie: odwracanie cylindra 30 razy, odczyt w ml

efekty negatywne:

- trudności w przygotowaniu cieczy użytkowej
- wydostanie się części cieczy na zewnątrz opryskiwacza
- niejednorodność cieczy użytkowej

$t_p < 25 \text{ ml}$

BADANIE FITOTOKSYCZNOŚCI

**testowanie w warunkach szklarniowych na wrażliwych roślinach
– najczęściej – gorczyca biała**

**zabieg na odpowiednią fazę rozwojową rośliny
i obserwacje po 1, 3, 14, 21 dniach**

określa się:

- występowanie plam i nekroz**
- występowanie poparzeń**
- zmiany w wybarwieniu**
- zmiany morfologiczne**

określa się czas trwania i częstotliwość objawów

- w niektórych przypadkach badania mieszanin w kierunku fitotoksyczności prowadzi się w warunkach ścisłych doświadczeń poletkowych → dodatkowo ilość i jakość plonu**

OCENA WYNIKÓW

trójstopniowa

- (+)** – wynik pozytywny
- (+ –)** – wynik wątpliwy na granicy wymagań
- (–)** – wynik negatywny

ocena zbiorcza wyniku fiz-chem i fito:

- (+)** – można stosować łącznie
- (+ –)** – szczególna ostrożność – w niesprzyjających warunkach mogą wystąpić efekty negatywne
- (–)** – nie można stosować łącznie

Wyniki (–) i (+ –) dla fito i fiz-chem powodują, że ocena zbiorcza ma ten wynik

TEMAT OSO-02 – PODTEMAT 1 ROK 2009

BADANIA NAD MOŻLIWOŚCIĄ ŁĄCZNEGO STOSOWANIA AGROCHEMIKALIÓW

Wykonawcy: mgr Stanisław Stobiecki, mgr Joanna Pietryga

Badano mieszaniny agrochemikaliów (22): ś.o.r. + nawóz

Nawozy:

Agrosimex Sp. z o.o.: Rosasol Mikro, Rosafos, Rosasol 14-14-28 + mikroskładniki

Scotts Poland Sp. z o.o.: Agroleaf Power Total

Testy fizykochemiczne

- 63,64% (+) – wynik pozytywny
- 18,18% (+ –) – wynik wątpliwy
- 18,18% (–) – wynik negatywny nie można stosować łącznie

TEMAT OSO-02 – PODTEMAT 1 ROK 2010

BADANIA NAD MOŻLIWOŚCIĄ ŁĄCZNEGO STOSOWANIA AGROCHEMIKALIÓW

Wykonawcy: mgr Stanisław Stobiecki, mgr Joanna Pietryga

Badano mieszaniny agrochemikaliów (158): ś.o.r. + nawóz

Nawozy:

Przedsiębiorstwo INTERMAG Sp. z o.o.: Plonvit R, Plonvit Z, Bormax, Molibdenit,
Tytanit, Chelat Mn 13 Top, Chelat Cu 12 Forte,
Univit PK 10:18

Scotts Poland Sp. z o.o.: Agroleaf Power Total, Agroleaf Power High K,
Agroleaf Power High P

P.P.-C. ADOB Sp. z o.o. Sp. k.: Basfoliar 36 Extra

Trade Corporation International, Hiszpania: Nutricomplex 18-18-18, Nutricomplex Blue

Albion Plant Nutrition, USA: Metalosate Calcium

Testy fizykochemiczne

- 88,0% (+) – wynik pozytywny
- 8,8% (+ –) – wynik wątpliwy
- 3,2% (–) – wynik negatywny nie można stosować łącznie

TEMAT OSO-02 – PODTEMAT 1 ROK 2011

BADANIA NAD MOŻLIWOŚCIĄ ŁĄCZNEGO STOSOWANIA AGROCHEMIKALIÓW

Wykonawcy: mgr Stanisław Stobiecki, mgr Joanna Pietryga

Badano mieszaniny agrochemikaliów (59): ś.o.r. + nawóz, ś.o.r. + ś.o.r.

Nawozy:

INTERMAG Sp. z o.o. Olkusz: Plonvit Ku

Everris Polska Warszawa: Agroleaf Power Total, Agroleaf Power High K, Agroleaf Power High P, Agroleaf Power Mg

ADOB Sp. z o.o. Poznań: Basfoliar 6-12-6,

INS Puławy: Insol – K

Wyniki testów:

- 94,9% (+) – wynik pozytywny
- 3,4% (+ –) – wynik wątpliwy
- 1,7% (–) – wynik negatywny nie można stosować łącznie

PRZYKŁADOWA KARTA OBSERWACYJNA DLA OZNACZANIA TRWAŁOŚCI EMULSJI NAWÓZ + Ś.O.R. (EC)

Obserwacje	Plonvit KU Karate	0,7 0,12	x 2	1,4 0,24	Plonvit S Karate	0,7 0,12	x 2	1,4 0,24
spontaniczność	+		+		+		+	
po 30 min.	+		+		+		+	
po 1 h	+		+		+		+	
po 2 h	+		śląd śmietanki		+		śląd śmietanki	
po 24 h	brązowa otoczka		brązowa otoczka		brązowa otoczka		1 cm ³ śmietanki, brązowa otoczka	
reemulgacja po 24 h	+		+		+		+	
reemulgacja po 24,5 h	+		+		+		+	

PRZYKŁADOWA KARTA OBSERWACYJNA

Ś.O.R. (EW) + Ś.O.R. (SC)

Kombinacja doświad- czalna	pH	Trwałość piany po		Trwałość emulsji		Trwałość zawiesiny		stężenia cieczy użytkowej	Wynik fiz-chem	Wynik fito	Klasyfi- kacja ogólna
		1 min. /ml/	4 min. /ml/	C _z	C _z x 2	C _z	C _z x 2				
Ardent 500 SC + Chlormezyl 500 SC	5,01	brak	brak	(+ -)	(+ -)	73,5	89,4	0,2 l/ha w 500 l H ₂ O + 1,5 l/ha w 500 l H ₂ O	(+ -)	(-)	(-)
Ardent 500 SC + Diazol 500 EW	6,32	5	4	(+)	(+)	100	100	0,2 l/ha w 500 l H ₂ O + 1,15 l/ha w 500 l H ₂ O	(+)	(+ -)	(+ -)

PRZYKŁADOWA KARTA OBSERWACYJNA

BADANIA FITOTOKSYCZNOŚCI

Lp.	Mieszanki agrochemikaliów	Dawka na 500 l H ₂ O/1 ha	Test fitotoksyczności – ocena wg skali 1-9 ⁰ EWRS						Ocena końcowa
			Roślina testowa	Terminy obserwacji – po zabiegu					
				1 dzień	3 dni	7 dni	14 dni	21 dni	
1.	Ardent 500 SC + Chloromezyl 500 SC	0,2 l + 1,5 l	gorczyca	„1-2”	„4-5”	7	„7-8”	8	(-)
2.	Ardent 500 SC + Cyperkil 25 EC	0,2 l + 0,18 l	gorczyca	1	1	1	1	1	(+)
3.	Ardent 500 SC + Diazol 500 EW	0,2 l + 1,15 l	gorczyca	1	2	„2-3”	1	1	(+ -)

Termin aplikacji:

gorczyca faza rozwojowa – rozwiniętych liścieni, w skali BBCH GS 10

MIESZANINY NAWOZÓW ZE ŚRODKAMI OCHRONY ROŚLIN (wybrane) – – ROK 2010

Lp.	Nawóz	Ilość mieszanin (środki ochrony roślin)	Wyniki fiz-chem	Wyniki fito.	Wyniki ogólne
1.	Agroleaf Power Total 20+20+20+TE	37 mieszanin (Previcur Energy 840 SL; Shavit 71,5 WP; Vertimec 018 EC; Fastac 100 EC; Steward 30 WG; Topsin M 500 SC; Capitan 400 EC; Nordox 75 WG; Curzate M 72,5 WP; Acrobat MZ 69 WG; Score 250 EC; Lintur 70 WG; Calypso 480 SC; Mospilan 20 SP ; Ridomil Gold MZ 67,8 WG; Mythos 300 SC; Dursban 480 EC; Confidor 200 SL; Glean 75 WG; Huzar 05 WG ; Milagro 040 SC ; Magus 200 SC; Bravo 500 SC; Teldor 500 SC; Revus 250 SC; Zato 50 WG; Wirtuoz 520 EC; Tilt Turbo 575 EC; Tern 750 EC ; Prosaro 250 EC; Capalo 337,5 SE; Signum 33 WG; Delan 700 WG; Opera Max 147,5 SE; Vista 228 SE; Duett Ultra 497 SC; Thiovit Jet)	33 x (+) 4 x (+ -)	(+)	33 x (+) 4 x (+ -)
2.	Agroleaf Power High K 15+10+31+TE	1 mieszanina (Vertimec 018 EC)	(+)	(+)	(+)
3.	Agroleaf Power High P 12+52+5+TE	2 mieszaniny (Switch 62,5 WG; Teldor 500 SC)	(+)	(+)	(+)
4.	Metalosate Calcium	28 mieszanin (Delan 700 WG; Syllit 65 WP ; Syllit 65 WP ; Carpene 65 WP ; Ardent 500 SC; Discus 500 WG; Mythos 300 SC ; Mythos 300 SC ; Chorus 75 WG; Captan 80 WG; Kaptan Plus 71,5 WP; Kaptan zawieszony 50 WP; Merpan 50 WP; Merpan 80 WG ; Folpan 80 WG; Polyram 70 WG; Difo 250 EC; Score 250 EC; Capitan 400 EC; Tercel 16 WG; Ventop 350 SC; Antracol 70 WG; Dithane Neo Tec 75 WG; Indofil 80 WP; Penncozeb 80 WP; Pennfluid 420 SC; Thiram Granuflo 80 WG; Pomarsol Forte 80 WG; Sadoplone 75 WP; Topsin M 500 SC)	25 x (+) 2 x (+ -) 1 x (-)	24 x (+) 3 x (-)	24 x (+) 1 x (+ -) 3 x (-)

MIESZANINY NAWOZÓW ZE ŚRODKAMI OCHRONY ROŚLIN – – ROK 2011

Lp.	Nawóz	Ilość mieszanin (środki ochrony roślin)	Wyniki fiz-chem	Wyniki fito.	Wyniki ogólne
1.	Agroleaf Power Total	10 mieszanin (Sarfun 500 SC; Proteus 110 OD; Trebon 30 EC; Decis 2,5 EC; Mavrik 240 EW; Alert 375 SC; Acanto 250 SC; Rovral Aguaflo 500 SC; Tercel 16 WG; Envidor 240 EW)	(+)	(+)	(+)
2.	Agroleaf Power Magnesium	14 mieszanin (Sarfun 500 SC; Toprex 375 SC; Rovral Flo 255 SC; Yamato 303 SE; Caramba 60 SL; Proteus 110 OD; Mavrik 240 EW; Dursban 480 EC; Alert 375 SC; Capalo 337,5 SE; Soprano 125 SC; Amistar 250 SC; Tercel 16 WG; Timorex Gold 24 EC)	(+)	(+)	(+)
3.	Agroleaf Power High P	3 mieszaniny (Sarfun 500 SC; Toprex 375 SC; Mavrik 240 EW)	(+)	(+)	(+)
4.	Agroleaf Power High K	3 mieszaniny (Sarfun 500 SC; Toprex 375 SC; Proteus 110 OD)	(+)	(+)	(+)
5.	Basfoliar 6-12-6	4 mieszaniny (Mustang 306 SE + Elumis 105 OD; Mustang 306 SE + Milagro Extra 6 OD; Mustang 306 SE + Maister 31 OD; Maister 31 OD + Zeagran 340 SE)	3 x (+) 1 x (+ -)		
6.	Insol K	4 mieszaniny (Mustang 306 SE + Elumis 105 OD; Mustang 306 SE + Milagro Extra 6 OD; Mustang 306 SE + Maister 31 OD; Maister 31 OD + Zeagran 340 SE)	(+)		
7.	Plonvit Ku	4 mieszaniny (Mustang 306 SE + Elumis 105 OD; Mustang 306 SE + Milagro Extra 6 OD; Mustang 306 SE + Maister 31 OD; Maister 31 OD + Zeagran 340 SE)	(+)		

MIESZANINY ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN Z ADIUWANTAMI – – ROK 2011

Lp.	Adiuwant	Ilość mieszanin (środki ochrony roślin)	Wyniki fiz- chem
1.	Atpolan 80 EC	6 mieszanin (Targa 10 EC; Targa Super 05 EC; Leopard 05 EC)	(+)
2.	Olejan 85 EC	3 mieszaniny (Targa 10 EC; Targa Super 05 EC; Leopard 05 EC)	(+)

Istnieje możliwość, że obserwowane w praktycznym zastosowaniu nieprawidłowe właściwości cieczy użytkowej wynikają z faktu, że do zbiornika opryskiwacza wlewano bezpośrednio adiuwant bez jego wcześniejszego rozcieńczenia wodą. W takim przypadku może dojść do tzw. „kłaczenia” lub innych form niejednorodności cieczy użytkowej. Należy zalecać rozcieńczenie adiuwantu przed jego dodaniem do zbiornika opryskiwacza.

PRZEPROWADZENIE TESTU SPRAWDZAJĄCEGO (1)

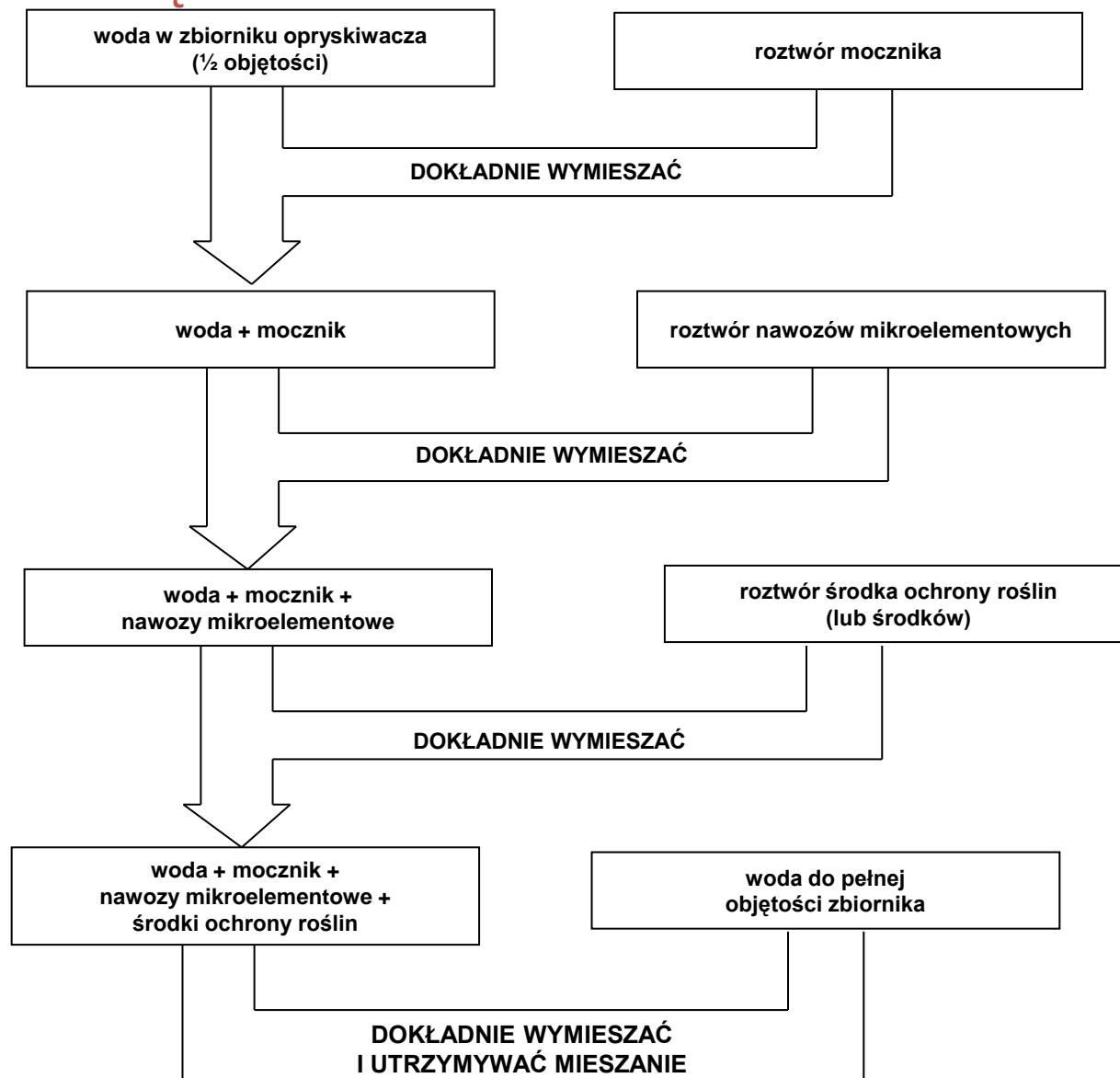
- zastosowanie środków ochrony osobistej (ochrona oczu, skóry)
- użycie dużej zlewki lub naczynia szklanego (słoju) o pojemności około 2 litry
- użycie tej samej wody, która będzie użyta do zabiegu
- obliczenie ilości poszczególnych preparatów w oparciu o zalecaną dawkę na hektar
- zachowanie zbliżonej temperatury

PRZEPROWADZENIE TESTU SPRAWDZAJĄCEGO (2)

- ❑ kolejność dodawania składników, jeśli etykieta o tym nie mówi to:
  - roztwór nawozu mineralnego
  - ś.o.r. (WP)
  - ś.o.r. (SC)
  - ś.o.r. (SE)
  - ś.o.r. (EC)
  - roztwory nawozów mikroelementowych

- ❑ wymieszanie i obserwacja 15-30 minut (osad, kłaczkę, rozwarstwienia, niejednorodność, olej, przejaśnienia)

KOLEJNOŚĆ DODAWANIA SKŁADNIKÓW PRZY ŁĄCZNYM STOSOWANIU AGROCHEMIKALIÓW

WARUNKI ŁĄCZNEGO STOSOWANIA AGROCHEMIKALIÓW

- prawidłowe ustalenie terminu zabiegu (optymalne zwalczanie agrofagów i równoczesne najlepsze dokarmianie)**
- sporządzenie cieczy użytkowej bezpośrednio przed zabiegiem łączonym**
- zachowanie właściwej kolejności mieszania składników**
- mieszanie, temperatura wody**
- zachowanie ogólnych zaleceń dla mieszanych składników (dysze, ciśnienie)**

WYBRANE WYNIKI BADAŃ NAD MOŻLIWOŚCIĄ ŁĄCZNEGO STOSOWANIA AGROCHEMIKALIÓW

ROK	Liczba wyników			
	Wszystkie	(+)	(+ -)	(-)
2001	119	65	42	12
2002	99	70	14	15
2003	238	174	44	20
2008	111	69	26	16
2009	22	14	4	4
2010	158	139	14	5
2011	59	56	2	1

LATA 2001-2003 wyniki (-) – 10,3% całości

LATA 2008-2011 wyniki (-) – 7,43% całości

OGÓLNE UWARUNKOWANIA

- nie wolno łączyć dowolnych składników**
- mieszaniny muszą być przebadane**
- zwrócenie szczególnej uwagi na terminy łączonych zabiegów**
- zachowanie warunków bezpieczeństwa jak przy poszczególnych składnikach – zabezpieczenia jak dla najbardziej toksycznego składnika mieszanki**
- stosowanie mieszanin wg oficjalnych zaleceń firm produkujących ś.o.r., nawozy i instytutów**
- ograniczone zaufanie do własnych testów i niesprawdzonych porad**

WNIOSKI, UWAGI KOŃCOWE

- ❑ zalety łącznego stosowania powodują dużą popularność
- ❑ korzyści organizacyjne i finansowe
- ❑ przestrzeganie podstawowych zasad
- ❑ duża ostrożność wskazana szczególnie w przypadku nowoczesnych form użytkowych i użycia w nich wielu komponentów (sejfnery, synergetyki, stabilizatory itp.)
- ❑ konieczne zachowanie warunków bezpieczeństwa
- ❑ stosowanie się do zasad Dobrej Praktyki Ochrony Roślin

